

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)			Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych			Kod przedmiotu		B-FiOP_I			
Kierunek studiów			Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia			Praktyczny								
Poziom studiów			Studia drugiego stopnia								
Specjalność			-								
Forma studiów											
Semestr studiów			I								
Tryb zaliczenia przedmiotu			Egzamin		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze			Całkowita	4,5	Zajęcia kontaktowe	3,5	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym		
		Całkowita	Praca studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć					Waga w %	
Wykład		20	10	10	Egzamin Test mieszany (wielokrotnego wyboru i uzupełnień)					30%	
Ćwiczenia CSM		65	40	25	Zaliczenie na ocenę- kwestionariusz ocen/checklista umiejętności praktycznych					40%	
Zajęcia praktyczne		10	5	5	Zaliczenie na ocenę- checklista umiejętności praktycznych					20%	
Praktyki zawodowe		20	10	20	Zaliczenie na ocenę- sprawdzian praktyczny					10%	
Razem:		115	65	60						Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)							Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:											
Wiedza	1.	Mechanizm działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależnie od wieku i problemów zdrowotnych							B.W.1	wykład	
	2.	Regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego							B.W.2	wykład	
	3.	Zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń							B.W.3	wykład	
	4.	Zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;							B.W.4	wykład	
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:											
Umiejętności	1.	Dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta							B.U.1	ćwiczenia	
	2.	Interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych							B.U.2	ćwiczenia	
	3.	Dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;							B.U.3	ćwiczenia	
	4.	Dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;							B.U.4	ćwiczenia	
	5	Rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;							B.U.5.	ćwiczenia	
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:											
Kompetencje społeczne	1.	Formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności związanych z zawodowym rozwiązaniem problemu							K.S.2	ćwiczenia	
	2.	Wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów							K.S.6	wykład	

Treści kształcenia

Wykład	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych
Tematyka zajęć		
Mechanizm fizykochemiczny i receptorowy działania produktów leczniczych Regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego Zasady wystawiania recept i zleceń na produkty lecznicze oraz wyroby medyczne Interakcje w fazie farmaceutycznej, farmakokinetycznej i farmakodynamicznej oraz zasady ordynowania podstawowych grup produktów leczniczych Działania niepożądane leków oraz czynniki wpływające na ich występowanie w określonych grupach substancji czynnych Strategia marketingowa i reklama produktów leczniczych		
Razem liczba godzin:		10

Ćwiczenia CSM	Metody dydaktyczne	Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy
Tematyka zajęć		
<p>1. Analiza charakterystyki produktu leczniczego (ChPL) i zastosowanie w praktyce pielęgniarstwie Cel: Nabycie umiejętności interpretowania dokumentu ChPL. Treści: Odczytywanie wskazań, przeciwwskazań, interakcji, działań niepożądanych. Forma: Praca na wybranych produktach leczniczych stosowanych w chorobach przewlekłych (np. nadciśnienie, cukrzyca, POChP).</p> <p>2. Dobór i zapis form recepturowych leków – ćwiczenia praktyczne Cel: Nauka poprawnego zapisu leków recepturowych na podstawie oceny stanu pacjenta. Treści: Przygotowanie recept dla konkretnych przypadków klinicznych (np. maści z hydrokortyzonem, krople oczne z atropiną). Forma: Ćwiczenia z pisanie recept recepturowych z zachowaniem zasad farmakopei.</p> <p>3. Ordynacja leków przez pielęgniarkę – zasady, praktyka, przypadki kliniczne Cel: Kształcenie umiejętności doboru leków możliwych do ordynowania przez pielęgniarkę. Treści: Lista leków możliwych do ordynowania, przykłady kliniczne (np. infekcje dróg moczowych, bóle mięśniowe). Forma: Symulacja ordynowania leków i wystawiania recept w oparciu o obowiązujące przepisy.</p> <p>4. Ordynacja środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych Cel: Rozwijanie kompetencji ordynacyjnych w zakresie produktów żywieniowych i wyrobów medycznych. Treści: Żywnienie medyczne (np. doustne preparaty odżywcze, dieta przemysłowa), wyroby medyczne (np. opatrunki specjalistyczne). Forma: Dobór produktu, wystawienie recepty/zlecenia, omówienie zasad refundacji.</p> <p>5. Rozpoznawanie i zapobieganie polipragmazji i niepożądanym interakcjom lekowym Cel: Umiejętność analizy schematów leczenia i rozpoznawania ryzyka polifarmakoterapii. Treści: Studium przypadku osoby starszej z wielochorobowością, analiza interakcji i ryzyk. Forma: Praca zespołowa, analiza przypadków klinicznych, przygotowanie zaleceń edukacyjnych dla pacjenta.</p> <p>6. Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie bezpiecznej farmakoterapii Cel: Kształcenie umiejętności przekazywania informacji o lekach w zrozumiały sposób. Treści: Sposoby przekazywania informacji o działaniu leku, schemacie przyjmowania, działaniach niepożądanych. Forma: Symulacja edukacji pacjenta i jego opiekuna w warunkach ambulatoryjnych.</p> <p>7. Farmakoterapia bólu – dobór leków, monitorowanie skuteczności i działań niepożądanych Cel: Umiejętność prowadzenia farmakoterapii bólu ostrego i przewlekłego. Treści: Leki przeciwbólowe dostępne do ordynacji przez pielęgniarkę, skale oceny bólu, kontrola skuteczności. Forma: Praca z przypadkami klinicznymi (np. pacjent pooperacyjny, pacjent z bólem neuropatycznym).</p> <p>8. Farmakoterapia chorób przewlekłych – dobór i monitorowanie leczenia Cel: Kształcenie umiejętności wspierania leczenia pacjentów z chorobami przewlekłymi. Treści: Leki w leczeniu nadciśnienia, cukrzycy, astmy – dostępne dla pielęgniarki. Forma: Praktyczne ćwiczenia z ordynacji, interpretacji skuteczności leczenia i działań niepożądanych.</p>		
Razem liczba godzin:		25

Zajęcia praktyczne	Metody dydaktyczne	Symulacja – oparta na scenariuszu wysokiej wierności Opis przykładowego przypadku
Tematyka zajęć		
1. Ordynacja leku przeciwbólowego u pacjenta z chorobą zwyrodnieniową stawów 2. Polifarmakoterapia u pacjenta w wieku podeszłym – analiza i edukacja 3. Ordynacja żywienia medycznego i wyrobów medycznych u pacjenta z raną przewlekłą		
Razem liczba godzin:		5

Praktyka zawodowa: Ordynowanie leków i wystawianie recept	Tematyka zajęć
Samodzielne ordynowanie leków dla pacjentów pediatrycznych, geriatrycznych i kobiet ciężarnych Zasady wystawiania recept dla pacjentów z dodatkowymi uprawnieniami Prowadzenie dokumentacji medycznej Wystawianie recept pro familiae i pro auctore Zjawiska i skutki stosowania politerapii i polipragmazji oraz edukowanie pacjentów w zakresie stosowanej farmakoterapii Dobór i ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych jak i wystawianie na nie zlecenia lub recepty	
Razem liczba godzin: 20	

Literatura podstawowa:

1.	Schmidt B., Strub P., Studer A.: Farmakologia dla zawodów pielęgniarских, Med. Pfarm 2013
2.	Kaczyńska J., Kopański Z. (red.): <i>Farmakologia i farmakoterapia dla pielęgniarek i położnych</i> , PZWL, Warszawa 2020
3.	Rajtar-Cynke G., Czuczwar S.: Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych, Czelej wyd. II 2013
3.	Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej. Jak wystawiać recepty, zlecenia, skierowania/ Ewa Hryniewiecka, Ilona Joniec-Maciejak, Wydawca: Edra Urban & Partner, Rok wydania: 2019, Wydanie: I

Literatura uzupełniająca:

1.	Podlewski J.K. red.: <i>Leki współczesnej terapii</i> , Split Trading 2019
2.	Smeltzer S.C., Bare B.G.: <i>Pielęgniarstwo – podręcznik praktyki zawodowej</i> , PZWL, Warszawa 2019
3.	Dominiak I. red.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept: przewodnik dla pielęgniarek i położnych, Edumertiq 2017
4.	Krzemiński T.F. red wyd. Pol.: Ilustrowane kompendium farmakologii Luellmanna Czelej 2008

Akty prawne i źródła internetowe (zalecane jako obowiązkowe uzupełnienie):

- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. 2011 nr 174 poz. 1039, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie wykazu substancji czynnych leków, które mogą być ordynowane przez pielęgniarki i położne (Dz.U. 2020 poz. 390).
- Rejestr Produktów Leczniczych URPL – <https://rejestrmedyczne.ezdrowie.gov.pl/rpl/>
- NFZ – Wykaz refundowanych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i wyrobów medycznych – <https://www.nfz.gov.pl>